

# **BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

---

50e ZITTINGSPERIODE

BUITENGEWONE ZITTING 1999

## **HANDELINGEN VAN DE OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN**

22/07/1999

**C 001** Binnenlandse Zaken, Algemene Zaken  
en Openbaar Ambt

---

# **CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE**

---

50e LÉGISLATURE

SESSION EXTRAORDINAIRE 1999

## **ANNALES DES RÉUNIONS PUBLIQUES DE COMMISSION**

22/07/1999

**C 001** Intérieur, Affaires générales  
et Fonction publique

## Annales

Les annales sont le compte rendu intégral des séances plénières et des réunions publiques de commission où sont développées les interpellations.

Elles sont publiées sous forme de deux fascicules :

- le premier, de couverture blanche et portant les lettres PLEN en bas de page, regroupe les annales des séances plénières;
- le second, de couverture beige et portant les lettres COM en bas de page, regroupe les annales des réunions publiques de commission où sont développées des interpellations.

Les séances et les réunions ont une numérotation continue par session. Ce numéro se retrouve sur la couverture ainsi que sur chaque page avant la pagination. Les séances plénières ont une pagination continue. Les réunions publiques de commission sont paginées par fascicule.

Les annales peuvent également être consultées sur l'Internet-website de la Chambre des Représentants, à l'adresse <http://www.LaChambre.be>

## Handelingen

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties.

Ze worden in twee edities uitgegeven :

- de eerste, met witte kافت en met de letters PLEN in de voettekst, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met beige kافت en met de letters COM in de voettekst, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties.

De vergaderingen worden per zittingsperiode doorlopend genummerd. Het vergaderingsnummer staat op de kافت en op elke bladzijde vóór de paginering afgedrukt. De plenaire vergaderingen worden doorlopend gepagineerd. De openbare commissievergaderingen worden per brochure gepagineerd.

De handelingen worden tevens bekendgemaakt op de Internet-website van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, adres <http://www.DeKamer.be>

### EXPLICATIONS DES SIGLES – TOELICHTING BIJ DE AFKORTINGEN

|              |                                                                                    |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| CVP          | : Christelijke Volkspartij                                                         |
| ECOLO-AGALEV | : Ecologistes confédérés pour l'organisation de luttes orginales/Anders Gaan Leven |
| FN           | : Front National                                                                   |
| PRL-FDF      | : Parti réformateur libéral - Front démocratique francophone                       |
| PS           | : Parti socialiste                                                                 |
| PSC          | : Parti social-chrétien                                                            |
| SP           | : Socialistische Partij                                                            |
| VL.BLOK      | : Vlaams Blok                                                                      |
| VLD          | : Vlaamse Liberalen en Democraten                                                  |
| VU           | : Volksunie                                                                        |

COMMISSION DE L'INTÉRIEUR,  
DES AFFAIRES GÉNÉRALES  
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE

COMMISSIE VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN,  
DE ALGEMENE ZAKEN  
EN HET OPENBAAR AMBT

RÉUNION PUBLIQUE DU  
JEUDI 22 JUILLET 1999

OPENBARE VERGADERING VAN  
DONDERDAG 22 JULI 1999

PRÉSIDENCE de  
M. Tant

VOORZITTER :  
De heer Tant

La séance est ouverte à 15.05 heures.

De vergadering wordt geopend om 15.05 uur.

Samengevoegde interpellaties van :

- de heer Geert Bourgeois tot de eerste minister over "de benoeming van drie regeringscommissarissen" (nr. 1)
- de heer Gerolf Annemans tot de eerste minister over "de benoeming van drie regeringscommissarissen" (nr. 2)
- de heer Pieter De Crem tot de eerste minister over "de benoeming van drie regeringscommissarissen" (nr. 3)
- mevrouw Joëlle Milquet tot de eerste minister over "de benoeming van drie regeringscommissarissen" (nr. 4)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties)

Interpellations jointes de :

- M. Geert Bourgeois au premier ministre sur "la nomination de trois commissaires du gouvernement" (n° 1)
- M. Gerolf Annemans au premier ministre sur "la nomination de trois commissaires du gouvernement" (n° 2)
- M. Pieter De Crem au premier ministre sur "la nomination de trois commissaires du gouvernement" (n° 3)
- Mme Joëlle Milquet au premier ministre sur "la nomination de trois commissaires du gouvernement" (n° 4)

(La réponse sera donnée par le ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques)

De voorzitter : Collega's, vooraf wens ik nog het volgende te zeggen. Het is u bekend dat de eerste minister zich heeft laten verontschuldigen. Het was hem, om allerlei redenen, vrij moeilijk om hier aanwezig te zijn. Hij heeft contact opgenomen met de heer Bourgeois die hem heeft bevestigd dat dit voor hem geen groot probleem vormt gezien de bijzondere deskundigheid van de minister die de eerste minister zal vervangen en hij heeft mij daarvan in kennis gesteld.

De heer Gerolf Annemans heeft het woord.

De heer Gerolf Annemans (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, ik wens hier formeel te zeggen dat dit voor mij wel een probleem vormt. Ik twijfel niet aan de deskundigheid en de "chaleureuse" manier waarop collega Daems zal antwoorden op deze interpellatie. Ik zou het echter op prijs stellen dat de eerste minister de redenen voor zijn afwezigheid zou opgeven en zich in de toekomst niet tot vage verontschuldigen zou beperken.

Ik kan begrijpen dat de eerste minister een Europese top moet bijwonen maar ik hoop dat hij er geen gewoonte van maakt om met dergelijk vage excuses als die van vandaag interpellaties aan andere ministers door te geven.

De voorzitter : De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer Geert Bourgeois (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, de eerste minister heeft persoonlijk met mij contact opgenomen. Hij had imperatieve redenen. Hij had zware besprekingen en onderhandelingen in verband met de dioxinecrisis. Ik heb gezegd dat er voor mij geen probleem was mits de heer Daems alle vragen kon beantwoorden en namens de regering alle gevraagde uitleg kon geven. De eerste minister heeft mij dat verzekerd.

De voorzitter : De heer Hugo Coveliers heeft het woord.

De heer Hugo Coveliers (VLD) : Mijnheer de voorzitter, ik heb nog de periode meegemaakt dat interpellaties slechts plaatsvonden indien de minister zich kon vrijmaken. Wanneer de regering pas op dinsdagavond wordt verwittigd, dan denk ik dat het nogal logisch is dat de regering, die tenslotte kan aanduiden wie ze wil, niet direct de eerste minister kan sturen.

Wat het tweede deel betreft, ben ik er inderdaad van overtuigd dat minister Daems niet alleen "chaleureus" zal antwoorden, zoals de heer Bourgeois het zegt, maar ook volledig zal antwoorden.

Le président : La parole est à Mme Joëlle Milquet.

Mme Joëlle Milquet (PSC) : Monsieur le président, je croyais également que nous étions entrés dans la nouvelle ère de la communication et que le premier ministre allait non seulement honorer le

parlement mais aussi davantage communiquer. Je remarque que dès la première occasion, ce n'est pas le cas. Mais je peux comprendre des raisons impératives.

J'espère donc que nous recevrons très rapidement des réponses à l'ensemble des questions que nous avons à poser au premier ministre.

De **voorzitter**: De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, namens onze fractie willen wij ons aansluiten bij de woorden van collega D'Hondt.

Wij zijn ervan overtuigd dat u deze commissie zult voorzitten op een manier die wij van u verwachten en die zal bijdragen tot de versterking van de kracht van dit parlement in deze regeerperiode.

Ik wil u, en ook kamervoorzitter De Croo, danken om ervoor te zorgen dat deze interpellaties konden plaatsvinden. Ik meen inderdaad, collega's, dat een en ander misschien niet conform het boekje is gegaan maar ik wil er toch op wijzen dat deze interpellatie misschien niet had moeten gehouden worden indien wij tijdens het investituurdebat een antwoord hadden gekregen op de vragen die wij hadden gesteld. Niet alleen mijn fractie maar ook andere fracties hebben vrij gedetailleerde vragen over het probleem gesteld. Voor zover ik weet zijn deze vragen onbeantwoord gebleven. Wij hebben via de pers vernomen wat de regering beslist had. Wij hebben ook mededeling gekregen van de beslissing van de Ministerraad van 17 juli 1999 en ik denk dat dit een urgent debat is omdat het in feite nog behoort tot het echte investituurdebat. Het maakt deel uit van de regeringsvorming. Er dient zich toch een bijzonder probleem aan van verenigbaarheid, van verhouding tussen de uitvoerende en de wetgevende macht. Vandaar dat ik heb gemeend dit punt bij hoogdringendheid, via een interpellatie, te moeten aankaarten, gelet op het feit dat er geen enkele andere mogelijkheid meer was om daarover in dialoog met de regering te treden vóór het reces.

Wij vernemen dus dat in de Ministerraad werd beslist, intussen was het echter reeds een publiek geheim, drie regeringscommissarissen aan te stellen. De heer Willockx werd belast met de betrekkingen met de Europese Commissie en de Europese instellingen in het specifieke dioxinedossier. Mevrouw Anne André werd belast met de administratieve vereenvoudiging en de heer Charles Picqué werd belast met de grootstedelijke problematiek.

Wij hebben ook vernomen, dat staat echter niet in de mededeling over de beslissingen in de Ministerraad, dat de heer Picqué, die net als de heer Willockx verkozen is tot lid van deze Kamer, lid zou blijven van deze assemblee en beide functies zou uitoefenen, dus zowel een functie voor de uitvoerende macht als regeringscommissaris, als het lidmaatschap van deze assemblee.

Terzake wens ik u dan ook enkele specifieke vragen te stellen.

Waarom worden deze drie regeringscommissarissen aangesteld? De hele goegemeente weet dat het hier gaat om een gecamoufleerde poging om inderdaad het aantal ministers, staatssecretarissen en leden van de uitvoerende macht uit te breiden. Er zijn 15 ministers waarvan 7 Nederlandstalig en 7 Franstalig, de eerste minister uitgezonderd. Daar komen een Franstalige en twee Nederlandstalige staatssecretarissen bij. Om het communautaire evenwicht te herstellen, want in feite wordt daarmee een pariteit ingevoerd die nergens bepaald is, worden er nu drie regeringscommissarissen aangesteld, twee Franstaligen en een Nederlandstalige. Er komt dus op een sluipende wijze een nieuw evenwicht in het geheel van de uitvoerende mandaten. Met de regeringscommissarissen wordt hiertoe een nieuwe functie gecreëerd.

U weet dat aan de francofone gemeenschap van dit land het verwijt werd gestuurd dat er regeringen van pygmeeën worden gevormd. Het is een Franstalig parlamentslid dat dit verwijt heeft geuit. Wij krijgen echter de indruk dat hier op een sluipende, niet-open manier precies hetzelfde wordt bereikt, met name een uitbreiding van het aantal regeringsambten.

Wij vragen ons echter af wat de motivering voor deze aanstelling is als het inderdaad niet is om het aantal ministers en staatssecretarissen de facto te verhogen. Kan een minister van Binnenlandse Zaken niet echt het grootstedelijk beleid uitoefenen? Kan een minister, bijvoorbeeld de minister van Justitie, in samenwerking met de minister van Binnenlandse Zaken, de administratieve vereenvoudiging niet voor zich nemen?

Kan de minister, bevoegd voor Landbouw of voor Volksgezondheid, de relaties met Europa inzake de dioxinecrisis niet behandelen?

Reeds deze week zijn de eerste wrijvingen ontstaan tussen de minister van Landbouw en de regeringscommissaris. Er was al melding van

tegenstrijdige verklaringen inzake de herstructurering van de varkenssector. Waarom dus niet eenvoudig doen wat ook eenvoudig kan?

Een tweede vraag die ons bezighoudt, mijnheer de minister, heeft betrekking op het specifieke statuut van deze mensen, zowel op institutioneel als op materieel vlak. Welk materieel statuut hebben zij? Welke verloning krijgen zij? Krijgen zij bijkomende werkingskosten? Krijgen zij een staf in plaats van een kabinet? Hoelang duurt hun opdracht? Ik lees dat de opdracht van de heer Willockx beperkt zou zijn tot het oplossen van de problemen die met Europa rijzen in verband met de dioxinecrisis. Ik verneem echter dat hij aspiraties heeft om daarna belast te worden met de verdere relaties met bijvoorbeeld het voorzitterschap van de Europese Unie. Werd daar een duur bepaald? Aan wie zijn zij verantwoording verschuldigd? Zij zijn lid van de uitvoerende macht. Als wij hen willen aanspreken omtrent de daden die zij stellen, die toch heel belangrijke beleidsmateries aangaan, moeten wij dan de desbetreffende minister of de eerste minister interpelleren? Welk is hun constitutioneel statuut?

Ten derde, komt u met de opdracht voor een regeringscommissaris, belast met de problematiek van de grote steden, niet op het terrein van de bevoegdheid van de Gewesten? Immers, inzake het grootstedelijk beleid beschikken de Gewesten over inhoudelijke bevoegdheden die toch heel belangrijk zijn. Ik denk onder meer aan de stadskernvernieuwing, de problematiek van de ruimtelijke ordening en leefmilieu.

Welke materies, andere dan degene die betrekking hebben op de veiligheid, kunnen specifiek betrekking hebben op het grootstedelijk beleid? Is daarmee niet een unitaire recuperatie gemoeid?

Ik heb een vergelijkbare vraag voor de administratieve vereenvoudiging. eerste minister Dehaene heeft nog een dienst opgericht belast met de administratieve vereenvoudiging. Hoe zal de relatie zijn van de regeringscommissaris tot deze dienst of zal deze dienst, als een van de eerste daden van de nieuwe regeringscommissaris, worden opgeheven? Het is best mogelijk dat een van haar eerste beleidsdaden erin bestaat een dienst voor de administratieve vereenvoudiging op te heffen.

Een vierde vraag, en dat is toch wel heel belangrijk, is een vraag naar de verenigbaarheid van deze functie met het ambt van kamerlid. Zowel de heer Willockx als de heer Picqué zijn verkozen tot lid van deze Kamer. De heer Picqué zou lid van deze Kamer

blijven. Is dit conform artikel 51 van de Grondwet? Daarin wordt immers bepaald dat degene die benoemd wordt door de federale regering tot een ander bezoldigd ambt dan dat van minister, en ook de benoeming aanneemt, onmiddellijk ophoudt zitting te hebben. Indien de heer Picqué zijn opdracht onbezoldigd uitvoert, dan past dit "formeel" in de bepalingen van artikel 51 van de Grondwet. Het gaat dan immers om een niet-bezoldigd ambt.

Ik denk echter dat wij de moed moeten hebben om dieper te graven en ons af te vragen of dit wel kan in de geest van onze constitutie. In Nederland bestaat er terzake een grondwettelijke bepaling en is er een uitvoeringswet die bepaalde onverenigbaarheden kan vastleggen. Bij ons is dit niet bepaald en beperkt de grondwettelijke bepaling zich tot een bezoldigd mandaat.

Mijnheer de minister, ik vraag u uitdrukkelijk of dit verenigbaar is met de regeerverklaring en met de principes van de burgerdemocratie, zoals verwoord in het regeerakkoord en ik citeer: "In dezelfde geest dient een streng stelsel van onverenigbaarheden zowel voor de publieke als de particuliere sector te worden ingevoerd om belangenconflicten te vermijden. De meerderheidspartijen zullen het parlement uitnodigen in haar schoot een deontologische commissie op te richten die terzake een rechtspraak moet ontwikkelen".

Ik deel u mee dat wij al een voorstel hebben ingediend tot oprichting van een deontologische commissie. Wij stellen voor dat deze commissie inderdaad een code zou ontwikkelen maar als u spreekt over onverenigbaarheden in de publieke sector, dan denk ik dat er toch een regel bij uitstek is, met name dat een lid van de wetgevende macht onafhankelijk moet zijn van de uitvoerende macht. Zij heeft immers tot taak de regering te controleren en tot de orde te roepen. Tegelijkertijd een mandaat uitoefenen in opdracht van en voor rekening van de uitvoerende macht kan niet. Dit strookt niet met een moderne correcte invulling van de drie machten. Wij hebben daarmee heel zware problemen. Wij weten dat in dit land, meer dan in andere landen, de invloed van de uitvoerende macht bijzonder groot is. De wetgevende macht is de facto een tweederangsmacht geworden precies door dit soort van zaken. Door leden van de federale Kamers toe te laten een uitvoerend mandaat op zich te nemen zal deze nefaste evolutie nog worden versterkt.

Wij vragen uitdrukkelijk aan de regering om op deze beslissing terug te komen. Er zijn dan ook slechts twee

mogelijkheden: ofwel doet de heer Picqué afstand van dit ambt van regeringscommissaris ofwel neemt hij ontslag uit deze Kamer.

**De voorzitter:** De heer Gerolf Annemans heeft het woord.

**De heer Gerolf Annemans (Vlaams Blok):** Mijnheer de voorzitter, collega's, wij zijn in alle opzichten in een nieuwe politieke cultuur terechtgekomen. Als oud-lid van de meerderheid zult u zich herinneren, mijnheer de voorzitter, dat u het fatsoen opbracht te wachten met de indiening van een eenvoudige motie na een interpellatie tot wanneer u zag dat de oppositie zinnens was een gemotiveerde motie in te dienen. Ik heb nu gezien dat hier al een eenvoudige motie rondgaat. Ik weet niet waar ze nu is. Ik ben ook benieuwd om te weten of de heer Tavernier, die zich vier jaar lang heeft verzet tegen het indienen van eenvoudige moties, deze motie mee zal ondertekenen.

Hoe dan ook, wat er van die eenvoudige motie ook komt, ik kijk er met veel blijdschap naar uit, want het is in ieder geval een daadwerkelijke uiting van een nieuwe politieke cultuur.

**De voorzitter:** Bovenaan de tekst van de eenvoudige motie stond trouwens en ik citeer: "Gehoord het antwoord van de regering". Er moet dus met enige omzichtigheid met dit document worden omgesprongen.

**De heer Gerolf Annemans (Vlaams Blok):** Ik hoop in elk geval dat het niet zo snel is gegaan dat deze motie u al heeft bereikt. Ik zal straks luisteren of ze werd ondertekend door iemand van de groene fractie. Vervolgens zal ik lange citaten kunnen halen uit de stemverklaringen die de heer Deleuze daaromtrent heeft gegeven.

Een tweede element van nieuwe politieke cultuur is het aanduiden van regeringscommissarissen. Het zou kunnen volstaan de functie en de positie van die commissarissen te schetsen aan de hand van de verklaringen van de pas aangeduide regeringscommissaris voor administratieve vereenvoudiging. Toen een alerte journalist haar vroeg wat zij daarover kende, luidde het vereenvoudigde antwoord dat zij er eigenlijk helemaal niets van kende maar dat ze het goed zou leren. Zij gaf dus te kennen dat die functie van regeringscommissaris eigenlijk toebedeeld wordt aan politici en niet aan mensen die terzake deskundig zijn.

Dit leidt mij tot mijn eerste vraag. Als dit een politieke functie is, worden die regeringscommissarissen dan konink-

lijk commissarissen? Indien dit het geval is, dan weten wij onmiddellijk wat we kunnen verwachten. Het Vlaams Blok heeft immers nogal wat ervaring met koninklijk commissarissen. Destijds was er mevrouw D'Hondt. Vragen terzake konden alleen tot de eerste minister worden gericht vermits haar dienst in zijn begroting was ingeschreven. Haar kostenvergoedingen en de kosten voor haar kabinet werden betaald door de belastingbetaler via de begroting van de eerste minister. Toen wij hem vroegen naar bepaalde politieke verantwoordelijkheden, kregen wij steevast als antwoord dat hij daarover niets te zeggen had. Men kon daar op geen enkele manier een vorm van verantwoordelijkheid aan vastknopen.

Als het dus geen koninklijk maar regeringscommissarissen zonder meer zijn, dan is mijn eerste vraag alvast of er een belangrijk verschil is. Wij moeten immers weten ten overstaan van wie die regeringscommissarissen verantwoordelijkheid dragen en of zij verantwoordelijkheid dragen ten overstaan van dit parlement.

Het gaat om een politieke functie. Aan de ene kant is er dus de hoop dat er daar toch een politieke verantwoordelijkheid zal zijn en dat er dus ergens bij een of andere minister een kapstok zal zijn om die mensen daadwerkelijk te interpellieren. Aan de andere kant is er mijn scepticisme, gelet op mijn ervaringen die ik met dergelijke commissarissen heb.

Een tweede vraag in het kader van het statuut heeft ontegensprekelijk betrekking op de vergoeding, niet omdat ik ambities heb als belastingcontroleur, maar omdat de regeling van de vergoeding veel kan zeggen over het statuut van deze mensen. Worden deze mensen vergoed? Ontvangen zij een kostenvergoeding? Als de heer Picqué ontslag neemt, op welke manier wordt hij dan gecompenseerd? Zal deze compensatie dan gebeuren in het kader van een kostenvergoeding? Blijft hij lid van de Kamer, dan is de vraag op welke manier zijn ambt zal worden vergoed want hij zal in ieder geval op een of andere manier worden gecompenseerd. Dat weten we nu reeds.

Een vraag die daarbij aansluit is op welke manier de kosten die deze mensen maken, zullen worden vergoed. Het sluit erbij aan maar er is toch een tonaliteitsverschil.

Wij hebben uit goede bron vernomen dat, reeds vooraleer de regeerverklaring was ondertekend, door sommige mensen uit de meerderheid naar lokalen werd gezocht in de buurt van het

parlement en naar het huren van lokalen in regeringsgebouwen werd uitgekeken. Er werd gezocht naar ruimten voor ongeveer 20 personen en er werd eraan toegevoegd dat het niet was voor een ministerieel kabinet maar voor de regeringscommissaris.

Die informatie, die formeel en duidelijk is, doet ons vermoeden dat er sprake is van meer dan alleen maar het kantoor hier in het parlement van waaruit de regeringscommissaris met een gratis telefoonaansluiting zijn ambt zal uitoefenen. Dit staat los van de vraag of, zoals in het geval van de heer Willockx, de betrokkene daadwerkelijk ontslag zal nemen, vraag die ook verband houdt met het statuut. Het verschil in statuut is toch heel opmerkelijk. Dit toont aan dat u geen visie hebt op wat die regeringscommissarissen eigenlijk zijn. Een regeringscommissaris gaat ontslag nemen omwille van afspraken met Magda De Meyer. De andere zal blijven zitten omdat hij wellicht geen voldoende compensatie krijgt voor het feit dat hij geen minister meer is en ik verwijs hier naar de heer Picqué. Hoe het zit met de regeringcommissaris voor administratieve vereenvoudiging weet ik niet want ik ken haar voorgeschiedenis niet. Ik weet alleen dat ze zichzelf onbekwaam acht om haar domein op een ordentelijke manier onmiddellijk te gaan beheren. Maar het verschil in statuut suggereert dat u noch bij een koninklijk of ministerieel besluit noch bij wet enige referentie of enig kader hebt waarin die mensen zullen passen.

Ik ben natuurlijk enorm benieuwd om te zien welk statuut u hen uiteindelijk zult toekennen. Zult u daaraan drie verschillende statuten verbinden met alle politieke suggesties die wij, als oppositie, daaraan mogen verbinden? Er is uiteraard, collega Bourgeois heeft er al over gesproken, de kwestie van de onverenigbaarheid. Ingevolge de bepalingen van artikel 51 van de Grondwet blijft er daar een begrip van tegenspraak. Alleen al het begrip "regeringscommissaris". Los van compensaties, kabinet of welke vorm van materiële onafhankelijkheid, het weze via een kostenvergoeding die zo'n man of zo'n vrouw zal hebben, is er de onverenigbaarheid. De term alleen al duidt het aan. Het statuut is niet duidelijk. Is het bindend of niet? Wat zal hij of zij doen? Is het met een mandaat, en in welke vorm, dat de heer Willockx naar Straatsburg zal gaan?

Ik hoop dat hier vandaag, door de deskundige en "chaleureuse" uitleg van onze collega Daems, die onduidelijkheid als sneeuw voor de zon zal verdwijnen. Die onverenigbaarheid blijft echter overeind. Men werkt voor

de regering met een minder zwaar mandaat maar men is afhankelijk, zeker van die regering, via een kostenvergoeding. Die onverenigbaarheid is voor mij een belangrijk probleem. Er is ook nog de vermenging van de bevoegdheden. Collega Bourgeois heeft ernaar verwezen. Het is evident dat, als u dat bij koninklijk of ministerieel besluit of eventueel bij wet gaat regelen, de vraag rijst hoe u die bevoegdheden, die ontegensprekelijk met bestaande bevoegdheden worden vermengd, zult verdelen en uit elkaar halen. Zal er een juist en afgelijnd protocol zijn voor de manier waarop die regeringscommissarissen, ik spreek nog niet over het mandaat dat zij zullen hebben om extern op te treden, binnen hun bevoegdheden kunnen ageren. Al die zaken geven mij de indruk dat u gewoon à la tête du client een soort van politieke mandatarissen aan een drinkbakje hebt willen helpen in het kader van de vorming van uw regering.

Dit brengt mij uiteraard, en dat zal u niet verbazen, bij de communautaire aspecten van deze zaak. Twee derde van die lieden is Franstalig en een derde Nederlandstalig. Mochten die statuten volkomen los staan en niets te maken hebben met de vorming van de regering, dan zou dit de zoveelste aanfluiting zijn - denk aan de quaestuur - van het communautair evenwicht, want twee derde zijn Franstalig.

Ik aanvaard niet dat u zegt dat de heer Picqué een halve Vlaming is. Hij is zelfs niet geslachtloos. Als voorzitter van de Brusselse regering is hij het geweest, maar nu niet meer. Twee derde is dus Franstalig. Ofwel zegt u dat die tweederde een compensatie moeten vormen voor de staatssecretarissen. In dat geval is het wel degelijk een politieke functie die u, in het kader van de vorming van uw nieuwe regering aan politieke mandatarissen geeft en dus niet eens aan specialisten en die een politieke compensatie moeten vormen voor het Nederlandstalig overwicht van uw staatssecretarissen. Het is dus het een of het ander.

Mijnheer de minister, ik zou dus graag van u vernemen wat u ervan gaat maken. In elk geval blijft het volgens mij altijd een verslechtering. Ofwel is het een compensatie voor die kwestie van de staatssecretarissen, waarmee u zou erkennen dat het een politiek compromis is en dat die regeringscommissarissen politieke "halfministers" zijn waardoor de Grondwet en de bepalingen in verband met het aantal ministers worden overtreden; ofwel zegt u dat dit er allemaal los van staat en dan zijn er te veel Franstaligen. Het is echter op geen enkele manier een

antwoord op de onevenwichten die blijven bestaan. Er is het geval van de quaestuur van de Kamer. Ik verwijs ook naar de Brusselse regering waar twee derde van de staatssecretarissen Franstalig is en waarvoor nooit een compensatie is geweest of zal zijn.

Mijnheer de Donnéa, wij worden in Vlaanderen als Vlaams-nationalisten om de oren geslagen door degenen die ooit dat akkoord hebben gesloten, dus de Anciaux's en cs, in verband met die staatshervorming van 1988.

Zij zeggen mij dat ik, als Vlaams-nationalist, daarover moet zwijgen want dat de Brusselse regering paritair is samengesteld. U komt nu te zeggen, ik zal dat ook gebruiken in mijn debatten met de heer Anciaux, dat de Brusselse regering, grondwettelijk onevenwichtig moet samengesteld zijn.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik besluit met te zeggen dat ik al mijn hoop - naïeve hoop - stel in de persoonlijkheid van de minister wiens open manier om te reageren ik in het verleden, toen hij in de oppositie zat, heb leren kennen.

**De voorzitter :** De heer Pieter De Crem heeft het woord.

**De heer Pieter De Crem (CVP) :** Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, nog geen week na het investituurdebat worden wij geconfronteerd met een heel eigenaardige gang van zaken. De regering vraagt het vertrouwen voor haar programma - en we hebben ons daarover kunnen uitspreken - en over haar ploeg die tot nader order bestond uit 15 ministers en drie staatssecretarissen.

Onze stem is echter nog niet koud of we konden vernemen dat de regering, na haar Ministerraad, drie regeringscommissarissen gaat aanduiden. We hadden natuurlijk al vernomen dat die regeringscommissarissen in de pipe-line zaten en zelfs door de leden van de meerderheid werden deze heel duidelijk beschouwd als snoepjes, als troostprijzen voor gebuisde ministers.

We konden dat natuurlijk niet geloven want we dachten dat dit eigenlijk in het verlengde zou liggen van hetgeen in het investituurdebat naar voren werd gebracht en dat dus experts zouden worden aangesproken of dat ook de ambtenarij dichtbij het regeren zou worden betrokken. Die regeringscommissarissen zouden voor een punctueel gegeven kunnen worden aangesproken, maar toen bleek dat het om twee fulltime politici ging met name de heren Picqué en Willockx en daarnaast is er nog mevrouw André. Toen mevrouw

André werd gevraagd wat zij zou doen in haar nieuw ambt zei ze - de heer Annemans heeft het reeds aangehaald - un changement ? Je n'en sais rien. Dat gebeurde waarschijnlijk in de sfeer van het parler vrai, agir franc of omgekeerd het parler franc en het agir vrai dat deze regering naar voren wil brengen pour que ça change enfin.

Niemand weet goed, de regering evenmin, wat men met die regeringscommissarissen moet doen. Wij hebben koninklijk commissarissen gehad, dames en heren van gewicht. Nu hebben wij regeringscommissarissen. Uit de Handelingen van de geschiedenis van dit vaderland blijkt dat wij vroeger nog regeringscommissarissen hebben gehad. Toen waren het over het algemeen mensen die uitblonken in gezag en kennis. Ik weet niet of dit nu ook zo zal zijn. In elk geval is de heer Willockx heel duidelijk. Hij beschouwt deze troostprijs als een prijs - hij heeft daarover lang moeten nadenken - omdat het eigenlijk een tijdloos gegeven is. De eerste minister weet het nog niet goed, maar de heer Willockx interpreteert dit als een voortdurend en niet te beëindigen mandaat. Eens de dioxine-crisis zal zijn bezworen en hij een paar telefoons met Straatsburg en Brussel heeft kunnen doen, zullen er andere horizons naar hem lonken. Bovendien geeft hem dat ook de mogelijkheid om een intern probleem op te lossen. De heer Willockx geeft een interview in de krant, als het ware vanop het kabinet van de eerste minister, vanop de vierde verdieping waar hij wordt bestaft met 16 mensen. Hij is de eerste die reeds heeft gezegd over hoeveel personeelsleden hij beschikt. Hij wijst erop dat dit mandaat voor hem heel goed is en voor zijn partij nog beter omdat hij er een interne problematiek mee kan oplossen, aangezien mevrouw Magda De Meyer zo opnieuw lid van de Kamer kan worden. Dit is een van de redenen waarom de heer Willockx commissaris is geworden. Het heeft dus met de invulling van de opdracht weinig te maken.

De heer Picqué wordt bevoegd voor het grootstedelijk beleid. Ik heb alle achting voor de heer Picqué maar denk dat een aantal andere mensen in de regering en op het niveau van de gewesten allesbehalve de vlag zullen hebben uitgestoken toen ze hoorden dat de heer Picqué zomaar eventjes hun bevoegdheid ging doorkruisen. Wat de heer Picqué doet, is nog iets anders. De heer Picqué gaat geen ontslag nemen in de Kamer. Hij maakt nu deel uit van de uitvoerende macht maar blijft tevens lid van de wetgevende macht. Het is voor het eerst sinds de onafhankelijkheid die

wij gisteren hebben herdacht dat het grondwettelijk principe van de scheiding der machten wordt doorbroken. Iemand van de wetgevende macht kan dus lid zijn van de uitvoerende macht. Alle principes worden daarmee overboord gegooit.

Mijnheer de voorzitter, ik zou mevrouw André eens graag ontmoeten. Ik stel voor haar zo vlug mogelijk in uw commissie uit te nodigen. We kunnen haar misschien de subcommissie "Reglementitis" toevertrouwen ! Die dame zou dan eerst wel mogen weten wat haar ambt inhoudt. Wij vinden in ieder geval dat het niet kan omdat de regering het vertrouwen heeft gevraagd over haar regeringsploeg in de samenstelling die wij kenden. Eigenlijk is ze haar investituur te buiten gegaan. Dit kan voor ons niet. Mijnheer Daems, u bent thans woordvoerder van de regering en ik vind dat u moet zeggen dat u deze benoemingen intrekt. Zij stroken niet met de trendbreuk die u naar voren hebt gebracht. Bovendien zijn er een aantal zware constitutionele bezwaren en onverenigbaarheden. Indien u niet van plan bent dat te doen, dan moet de heer Picqué minstens ontslag nemen uit deze Kamer. Dan hebben we drie regeringscommissarissen die geen deel meer uitmaken van de wetgevende macht.

Het statuut van deze regeringscommissarissen is totaal onbekend. Andere leden hebben hierop reeds gewezen. Is dat een kabinet binnen het kabinet ? Ik dacht dat de duur van het mandaat van regeringscommissaris vroeger altijd beperkt was in tijd en in ruimte. Nu is dit niet het geval. Wat zijn de toetsingscriteria waaraan de regeringscommissarissen zich moeten houden ? Bij wie moeten ze verslag uitbrengen ? Is dat enkel bij de regering ? Zullen wij vernemen welke ministers voor welke commissarissen zullen antwoorden op vragen van dit parlement. Wat zal er gebeuren bij bevoegdheidsconflicten ? Wij hebben reeds een mooi staaltje van bevoegdheidsconflicten meegemaakt. De heer Gabriëls staat de zondagochtend op en hoort dat de heer Willockx al zware uitspraken heeft gedaan over zijn bevoegdheid, met name Landbouw. De heer Willockx in het kader van zijn plenipotentiair gegeven, waarbij hij zo vlug mogelijk ontslag uit de Kamer moet nemen om de interne SP-strategie te kunnen doorvoeren, zegt dat men er moet van uitgaan dat de veestapel zo vlug mogelijk moet worden afgebouwd.

De heer Gabriëls, wellicht nog in Bree vertoevend, schiet wakker en telefoonert onmiddellijk naar de radio om erop te wijzen dat wat de heer Willockx vertelt, niet kan. De heer Willockx moet

gewoon met Straatsburg of Brussel contact opnemen om te vragen of wat men doet, eigenlijk wel goed is. De vraag is dus wat men gaat doen met die bevoegdheidsconflicten. Wie gaat daar als een deus ex machina of als een dea ex machina in het geval van mevrouw Aelvoet een oordeel over uitspreken.

Mijnheer Daems, wij zullen in ieder geval het spel van de interpellatie fair spelen. Indien u echter niet voldoende of geen duidelijke antwoorden geeft, zullen wij ons evenwel genoodzaakt zien om tot besluit van deze bespreking een motie van wantrouwen in te dienen. Ik hoop dat wij in die omstandigheden ook op de steun van de collega's uit de oppositie zullen kunnen rekenen.

Le **président** : La parole est à Mme Joëlle Milquet.

Mme **Joëlle Milquet** (PSC) : Monsieur le président, chers collègues, énormément de choses ont été dites qui me laissent l'impression que le gouvernement a pris pour nouvelle devise : "Faites ce que je dis, mais sûrement pas ce que je ferai". En effet, il nous a bassiné les oreilles avec la notion de nouvelle culture politique et nous remarquons qu'elle se limite à leurs yeux à quatre éléments.

Il était question d'opter pour la transparence. Au moins, dans le Sud du pays, bien que l'attitude soit médiocre, ils osent dans l'absurde : ils multiplient le nombre de ministres et Dieu sait comme nous nous sommes opposés à cette inflation à contre-courant de ce qui convient. Ici, au contraire, on n'ose pas le faire ouvertement. De façon déguisée, pour des motifs de répartition des rôles et d'équilibrages politiques, on invente un nouveau concept qui n'a rien de moderne, qui n'est qu'une manière déguisée de gonfler le nombre de ministres : c'est la désignation de trois commissaires au statut immanquablement assez flou, au sujet desquels il n'a été répondu à aucune de nos questions posées lors du débat sur la déclaration gouvernementale. Ainsi, plus question de transparence.

En second lieu, je pensais que la nouvelle culture politique consistait au moins à tâcher de réduire les dépenses publiques et à rationaliser les compétences. Or, nous constatons une véritable inflation ministérielle déguisée.

Troisièmement, je croyais également qu'on éviterait de morceler les compétences fédérales. Notre Etat fédéral souffre déjà d'un problème de compartimentage et de morcellement qui diminue l'efficacité des politiques. Ici, pour des mêmes politiques, on

"surcumule", on multiplie les différentes fonctions alors que les différents ministres auraient pu assumer ces charges.

Le ministre de la Fonction publique aurait pu s'occuper de la simplification administrative; les ministres de l'Intérieur et de la Justice auraient pu être chargés de la politique des villes et la crise de la dioxine aurait pu être réglée par le ministre des Affaires étrangères et par des secrétaires d'Etat.

Enfin, un autre élément de la nouvelle culture politique devait consister à renforcer les responsabilités. Ici, outre les diverses responsabilités annoncées lors de la déclaration gouvernementale et les nominations d'experts, on a préféré attribuer des compétences à des commissaires dont on ignore encore tout, même en termes de statut. On préfère organiser des tables rondes, renvoyer les problèmes et les arbitrages à plus tard, à l'interne ou à l'externe, lors de grandes conférences institutionnelles.

Clairement, où est donc passée la responsabilité ministérielle ? Préfère-t-on vraiment déposséder les ministres de leurs responsabilités et les confier à d'autres ?

Ma seconde remarque tend à vous faire part de mes inquiétudes pour l'avenir, à tout le moins à l'égard de M. Picqué. En effet, je reste perplexe à la lecture d'une série de dispositions législatives à tel point que je me demande si elles ont bien été lues.

L'une, constitutionnelle, a été citée; il s'agit de l'article 51. Il dispose que "le membre de l'une des deux Chambres nommé par le gouvernement qui a une autre fonction salariée que celle de ministre doit démissionner". J'entends que M. Picqué préfère rester à la Chambre et je comprends ses motivations; je suppose dès lors qu'il ne peut plus avoir aucune autre fonction salariée de la part du gouvernement.

Alors, quel sera son statut s'il reste parlementaire ? Sera-t-il mieux payé ? Si oui, par qui ? Je suppose que ce sera par le parlement.

S'il reste parlementaire, la mission lui confiée le sera par le parlement. Ainsi, il devra rendre compte de sa mission devant le parlement, ce qui peut être intéressant pour peu que le parlement en reste maître. Voilà qui, enfin, pourrait entrer dans la logique d'une revalorisation du parlement et d'une nouvelle culture politique dont vous vous montrez si friands.

Mais si c'est pour rester parlementaire, recevoir ses ordres du gouvernement et lui rendre compte, et s'il faut que le

parlement soit privé du travail d'un de ses membres, rendu dépendant du gouvernement, qu'en est-il alors de la séparation des pouvoirs ?

Je me demande donc si le personnel de vos différents nouveaux cabinets ont lu cette fameuse loi du 6 août 1931 établissant des incompatibilités et des interdictions concernant les ministres et anciens ministres. Il y est précisé notamment que la prestation de serment - qui est d'application selon un décret du 20 juillet 1831 et à laquelle Mme D'Hondt s'était pliée à l'époque - met fin à la fonction de l'élu, ce qui constitue une double inquiétude pour l'avenir de M. Picqué.

Je lis aussi à l'article 5 que "les membres des Chambres ne peuvent être nommés à des fonctions salariées par l'Etat qu'une année au moins après la cessation de leur mandat". Or, M. Picqué entre maintenant en fonction; pourtant, si je comprends bien, il ne pourrait être désigné que dans un an. J'ignore comment vous appliquerez cet article 5 au cas de M. Picqué.

C'est ma première inquiétude très judéo-chrétienne par rapport à un membre de la Chambre.

Ma deuxième inquiétude concerne M. Willockx. Je lis que "les membres de la Chambre - il l'est toujours jusqu'à nouvel ordre - ne peuvent plaider ou suivre aucune affaire litigieuse dans l'intérêt de l'Etat ou lui donner d'avis ou de consultation en pareille affaire si ce n'est gratuitement". Etant donné que l'affaire de la dioxine est une affaire litigieuse créant problème entre l'Etat belge et la Commission, pour laquelle les organisations agricoles saisiront, je pense, la Cour de justice et dans laquelle l'Etat belge pourrait devenir partie prenante, dans ce cas, le service devrait être gratuit. J'aimerais obtenir des précisions par rapport à cet article.

Une autre question est de savoir quel contrôle politique le parlement pourra exercer sur ces trois commissaires dont l'un au moins reste membre de son assemblée. Pourront-ils faire l'objet de questions parlementaires, d'interpellations ? Pourra-t-on les entendre ou les requérir ainsi qu'il est pratiqué à l'égard de secrétaires d'Etat-bis, ce qu'ils sont ? Seront-ils responsables de leurs actes ? En effet, la marche à suivre n'est pas encore bien déterminée, mais j'ai lu qu'ils relèveraient fonctionnellement de différents ministres : Mme André dépendrait du premier ministre et M. Picqué de Mme Onkelinx censée gérer l'Emploi. Pourtant, les villes englobent bien plus que l'emploi : problèmes de police, de justice. Je m'inquiète déjà du type de lien

fonctionnel entre les différents ministres désignés. Concrètement, comment cela se passera-t-il ? En cas de problème, qui répondra devant le parlement des actes d'un commissaire ?

Nous disposons de médiateurs fédéraux qui travaillent relativement bien et aimeraient voir augmenter leur champ de compétences : pourquoi, puisqu'ils sont déjà payés, mis en place dans des services déjà très onéreux, ne pas les avoir chargés des missions allouées aux commissaires du gouvernement ?

Ensuite, quelle sera la durée de leur mission ? Nous espérons bien que la crise de la dioxine ne durera pas quatre ans avant d'être réglée. Que fera-t-on ensuite de M. Willockx ?

Un autre problème concerne la simplification administrative. Je trouve incroyable d'affirmer vouloir diminuer les documents administratifs de 10 ou 20% et d'augmenter dans la même proportion les personnes en charge de cette problématique. On vient de créer l'Agence pour la simplification administrative dont les compétences sont claires : essayer, au moyen des fiches d'impact administratif et à travers toutes les missions qui lui ont été attribuées, de réduire toute l'inflation administrative et les paperasseries. C'est un objectif que nous partageons. Mais était-il vraiment nécessaire de placer à la tête de tout cela, alors que nous disposons d'une agence avec du personnel, avec au moins un représentant par ministère désigné pour cette tâche de simplification, était-il nécessaire, si ce n'est en guise de consolation de M. Deprez, de désigner Mme André pour accomplir un travail déjà censé être accompli par une agence avec le coût que l'on connaît et des membres de chaque ministère ?

Il faudrait donc m'expliquer la logique qui prévaut en fonction de l'objectif poursuivi, lui-même déjà suspect en raison du véritable motif des désignations, et comment il est possible de parvenir à de telles inflations.

Autre question liée à une question précédente : oui ou non, ces commissaires devront-ils prêter serment ?

Autant de questions qui démontrent le flou total qui a régné lors de ces désignations et la précipitation avec laquelle on a trouvé un concept pour parvenir à créer des postes, calmer les esprits et obtenir un certain équilibre. Alors, ne venez pas nous dire que vous faites de la nouvelle culture politique. Il ne s'agit pas d'une révolution, mais d'une restauration politique à laquelle nous assistons.

**Le président :** La parole est au ministre.

**M. Rik Daems**, ministre : Je ferai de mon mieux pour me montrer chaleureux, monsieur le président.

Allereerst wens ik de eerste minister te verontschuldigen voor zijn afwezigheid. Hij kon onmogelijk deze vergadering bijwonen omdat hij zich momenteel buigt over het voor ons land zeer belangrijke dioxinedossier, daarin bijgestaan door een aantal medewerkers, onder wie de regeringscommissaris. Ik vestig er de aandacht op dat in tegenstelling tot de indruk die men wil wekken, de regering tegenover het parlement een zeer bereidwillige houding aanneemt. Wij hebben een uiterste inspanning gedaan om zo vlug mogelijk een antwoord op de bij het parlement ingediende interpellatieverzoeken te geven.

Als verantwoordelijke van de regering zou ik mij in deze aangelegenheid zeer technisch kunnen opstellen. Wanneer heeft de Conferentie van voorzitters, waarvan ik als lid van de regering deel uitmaak, plaatsgevonden waarin wordt nagegaan wat de praktische mogelijkheden zijn van de leden van de regering om op de interpellaties te antwoorden? Met deze bedenking wil ik aantonen dat wij alleszins het volste respect hebben voor het parlement en dit respect ook willen behouden. Dit zal zeker een van mijn persoonlijke bezorgdheden zijn, al was het maar omdat ik die verantwoordelijkheid van de regering in de relatie met de Kamer heb gekregen.

Ik kom thans tot mijn antwoord op de interpellaties. Ik zal elke interpellatie niet afzonderlijk behandelen, maar zal de vragen van de verschillende interpellanten die eenzelfde draagwijdte hebben, bundelen en gezamenlijk beantwoorden.

Samengevat werden de volgende vragen gesteld: Waarover gaat het? Wat is het statuut van de betrokkenen? Wat mogen zij en wat mogen zij niet? In hoeverre heeft het parlement vat op deze mensen die een bepaalde opdracht hebben gekregen? Is er met betrekking tot een van hen sprake van een belangenconflict?

In tegenstelling tot wat men zou vermoeden, zijn wij hier uitgegaan van de idee dat bepaalde resultaten op bepaalde domeinen dringend nodig zijn en dat daarvoor een coördinerende functie nodig is. De voorbije dagen is trouwens gebleken dat inzake de dioxinecrisis het coördineren van bepaalde taken bij één persoon die een zeker gewicht kan inbrengen, een noodzaak was. Een aantal zaken werden overigens reeds vergemakkelijkt door

het feit dat de contacten met Europa via één kanaal verliepen, via een persoon die over de nodige ervaring in Europese aangelegenheden beschikt.

Ik wil niet zover gaan te beweren dat het feit dat de Europese Commissie de door de vorige regering genomen maatregelen inzake de dioxinecrisis heeft goedgekeurd, daaraan voor een stuk te danken is. Dit geldt eveneens voor de bereidwilligheid die de Europese Commissie in de toekomst aan de dag zal leggen.

En d'autres termes, il faut attendre le résultat pratique sur le terrain.

Als men daarvan uitgaat, merkt men dat de drie domeinen die zijn gekozen, hier van toepassing zijn en niet kunnen ressorteren onder de bevoegdheid van één lid van de regering. Dit verklaart meteen waarom de regeringscommissarissen geen lid zijn van de regering.

Waarom coördineren? Ik neem de drie voorbeelden. Voor het dioxinedossier zijn diverse leden van de regering gedeeltelijk bevoegd. In de contacten met de Europese Unie moeten deze bevoegdheidsdomeinen worden gecoördineerd. Doet men dit niet, dan zou dit tot de rare situatie leiden dat diverse leden van de regering op een verschillend tijdstip en eventueel aan verschillende personen eenzelfde boodschap proberen te brengen.

Hetzelfde geldt voor het grootstedenbeleid en de administratieve vereenvoudiging. Indien men het grootstedenbeleid verengt tot een paar openbare werken, dan hebt u gelijk. Dat gebeurt echter niet. In het regeerakkoord is duidelijk sprake van verschillende beleidsdomeinen, zelfs de fiscaliteit. Ook de administratieve vereenvoudiging omvat alle terreinen en moet in de diverse departementen worden doorgevoerd. Hier ook moet coördinerend worden opgetreden. Wat heeft het trouwens voor zin wanneer men in één departement een vereenvoudiging doorvoert, wanneer deze niet wordt gecoördineerd met de vereenvoudiging die men in een ander departement wil doorvoeren? Het is een nieuwe manier van werken.

Als men iets nieuw probeert, moet dit niet de facto als slecht worden ervaren. Het is vanzelfsprekend mijn taak om u de inhoud ervan uit te leggen, maar het zou een illusie zijn te denken dat ik u daarvan zou kunnen overtuigen. Misschien is de nieuwe voorzitter van het parlement er wel vatbaar voor wanneer gegronde argumenten worden aangedragen. Voordien hebben wij, tot de oppositie behorend, altijd getoond dat wij daarvoor vatbaar konden zijn.

Het is een nieuwe manier van werken, waarbij men door coördinatie van elementen die nu eenmaal bij verschillende excellenties thuishoren, resultaat wil boeken. Dat is de doelstelling. U kunt het gerust "politics by objectives" noemen.

Wanneer men deze coördinatie op de drie domeinen die ons op dat ogenblik belangrijk en prioritair leken, wenst uit te voeren, kan men zich de vraag stellen hoe men dat gaat realiseren. In de eerste plaats is er de opportuniteit. Wat willen wij bereiken? Hierop heb ik reeds geantwoord. De tweede vraag is hoe dit zal worden gerealiseerd? De essentie van de interpellaties was: hoe zal men dit doen, welke implicaties zal dit hebben en welke bedenkingen heeft men daar eventueel bij? De eerste bemerking die ik daarbij heb, is of men niet de doelstelling vergeet. Het is al te gemakkelijk om op het middel te schieten en meteen te vergeten dat de doelstelling nodig is. Ik verwijs hierbij naar het dioxinedossier. De toekomst zal uitwijzen in welke mate dit belangrijk en prioritair is voor de twee andere domeinen. Inzake de dioxineproblematiek is vandaag echter reeds bewezen dat het een goede doelstelling en een goede aanpak is.

Vervolgens is er het middel. De regeringscommissarissen worden in het kader van artikel 37 van de Grondwet bij koninklijk besluit aangesteld. Zij kunnen worden beschouwd als medewerkers van een minister in wiens handen zij bovendien de eed afleggen. Men krijgt dus een opdracht, geen ambt. Wanneer men van een opdracht spreekt, denkt men meteen ook aan de inhoud daarvan zoals de duur, de mogelijkheden die men heeft en dies meer. Dit betekent dat een aantal werkingsmiddelen moeten worden toebedeeld. Concreet krijgt een regeringscommissaris de beschikking over vier medewerkers van niveau 1 en 11 uitvoerende krachten om de coördinerende taak waar te maken. De duur van het mandaat wordt bepaald door het onderwerp van de coördinerende taak die hij heeft gekregen met die beperking weliswaar dat de duur van het mandaat nooit langer kan zijn dan de duur van het mandaat van de minister onder wie hij of zij ressorteert.

Ik geef het voorbeeld van het dioxinedossier, omdat daarmee kan worden aangetoond hoe dit in de praktijk werkt. U zegt dat de dioxinecrisis morgen gedaan is; ik ben daarvan niet zeker. Voor mij is het dan ook onmogelijk vandaag de duur van het mandaat vast te leggen. Het is bijgevolg irrealistisch te zeggen dat de duur moet beperkt zijn in een timing die men

vandaag bepaalt. De dioxinecrisis kan misschien zijn opgelost op 1 januari 2000, indien er geen uitlopers van economische aard zijn of indien de Europese Commissie ten opzichte van België geen standpunten inneemt die door de Belgische regering moeten worden vertaald. Niemand kan dit voorspellen. Ik weet alleen dat het niet is uitgesloten dat deze crisis een langdurig effect kan hebben op onze samenleving, op zowel economisch als maatschappelijk vlak. Omwille van de aard van de opdracht is het dus niet mogelijk bij voorbaat de duur van het mandaat te bepalen. Dit geldt zowel voor het dioxinedossier als voor de administratieve vereenvoudiging en het grootstedelijk beleid.

Ik geef toe dat in verband met het dioxinedossier de indruk kan bestaan dat de duur van de opdracht korter lijkt dan voor de twee andere. In het regeerakkoord is inzake de administratieve vereenvoudiging een doelstelling bepaald die meetbaar is, met name 10% tegen het midden van de legislatuur en 25% tegen het einde ervan. Wat het grootstedelijk beleid betreft zijn de doelstellingen niet gebonden aan termijnen maar aan een aantal aspecten van het grootstedelijk beleid die moeten worden gecoördineerd.

Dit brengt mij tot de vraag of men hiermee geen bevoegdheden van derden doorkruist, met name van de gewesten. Natuurlijk niet. Omgekeerd betekent dit ook niet dat de commissaris onder de bevoegdheid van de minister waaronder hij of zij ressorteert een initiatief kan nemen om ook ten overstaan van de gewesten die coördinerende rol op zich te nemen.

Ik zal u een zeer concreet voorbeeld geven. Ik ben bevoegd voor de Regie der gebouwen.

De Regie der gebouwen heeft te maken met de huisvesting van ambtenaren en desgevallend de bouw van kantoren. In de redenering die ik hier heb gehoord, zou ik mijn bevoegdheden overschrijden omdat ik mij zou bemoeien met gewestaangelegenheden, aangezien ik daartoe bouwvergunningen nodig heb waarvoor precies de gewesten bevoegd zijn.

Ik zeg dat de regering geen beslissingen op het terrein van andere bestuursniveaus kan nemen, maar even duidelijk is dat coördinatie op z'n minst wenselijk is. Het zou bijvoorbeeld niet slecht zijn dat in concertatie met de gewesten een strategische planning wordt opgemaakt over de inplanting van overheidsgebouwen om een aantal doelstellingen in verband met de grootstedelijke problematiek te kunnen

verwezenlijken. Persoonlijk waardeer ik het dan ten zeerste dat zo'n regeringscommissaris dit even voor mij onderzoekt en daarbij ook rekening houdt met bevoegdheden van andere collega's. Immers, het zou niet slecht zijn dat er - zoals het regeerakkoord vermeldt - op fiscaal vlak maatregelen worden genomen die de inplanting van gebouwen in bepaalde wijken van grootsteden vergemakkelijken. Dit is een resultaatgericht beleid, wat zeker zinvol is. Deze nieuwe aanpak schrikt, zoals alles wat nieuw is, wat af. De oppositie - ik kan dat weten, want ik heb er jarenlang deel van uitgemaakt - laat zich daar onmiddellijk kritisch over uit en vraagt zich af wat de lacunes zijn. Dat is goed; dat is nu eenmaal de "check and balance" van de regering door het parlement. Maar men kan toch niet een maatregel afschieten omdat hij nieuw is !

Men heeft gevraagd naar het statuut van de regeringscommissaris. Dat is geregeld in drie koninklijke besluiten ter uitvoering van artikel 37 van de Grondwet die eerstdaags zullen worden gepubliceerd. Daarin wordt gestipuleerd wat de bevoegdheden van de regeringscommissarissen zijn, onder welke minister ze ressorteren en dus in wiens handen ze de eed afleggen, met andere woorden voor wie zij hun opdracht uitvoeren.

Deze informatie is zeer belangrijk, omdat het uiteindelijk gaat over de mogelijkheden van het parlement om de regering ter verantwoording te roepen, de "check and balance" in een democratie. De heer Willockx ressorteert onder de eerste minister. Mevrouw André voert haar opdracht uit voor de minister van Ambtenarenzaken en de Modernisering van de Openbare Besturen, wat logisch is. De heer Picqué ten slotte is verbonden met de eerste in rangorde na de eerste minister, de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid, mevrouw Onkelinx.

Wat betekent dat nu voor de politieke verantwoordelijkheid ?

De heer **Gerolf Annemans** (Vlaams Blok): Dat betekent dat er politieke connecties zijn.

Minister **Rik Daems**: Er zijn geen politieke connecties. Mevrouw André die onder de heer Van den Bossche ressorteert, geef toe ! Maar u kunt daar onmiddellijk op terugkomen. Sta mij toe mijn toelichting voort te zetten. Ik probeer overigens volledig te antwoorden, wat niet altijd het geval was bij de vorige regering. Ik zou er mij inderdaad in drie regels kunnen vanaf maken, maar dat doe ik niet.

Wat betekent dat nu voor de politieke verantwoordelijkheid ? Dat impliceert dat de minister in wiens handen de regeringscommissaris de eed heeft afgelegd, verantwoordelijk is voor alle handelingen van deze laatste in het kader van zijn opdracht. Heel concreet betekent dit dat het parlement de regeringscommissaris perfect kan controleren via de controle op de toezienhoudende minister. Er is dus geen enkel probleem wat de controle van het parlement betreft. Het enige probleem dat zich kan voordoen, is er een tussen de toezienende minister en zijn of haar regeringscommissaris over de fatsoenlijke uitvoering van zijn coördinerende taak. Daarvoor is de minister verantwoordelijk, net zoals voor andere aangelegenheden waarvoor hij bevoegd is.

Er is dus geen enkel probleem in verband met de democratische controle door het parlement.

Ik kom nu - daarmee rond ik af; als ik op bepaalde vragen niet heb geantwoord, dan zullen de commissieleden mij hier straks ongetwijfeld op wijzen - tot de opmerking inzake de cumulatie van het parlementair mandaat en dat van regeringscommissaris. Mijn inziens heeft het feit dat men zijn parlementair mandaat behoudt, geen enkel belang. Immers, de regeringscommissaris aanvaardt de hem toevertrouwde opdracht binnen het kader van het koninklijk besluit dat daartoe is opgesteld, waardoor hij wordt benoemd en dat de context creëert waarin hij de eed in de handen van de toezienende minister aflegt. Er gelden uiteraard beperkingen.

Voor de regeringscommissaris die parlamentslid blijft, is er de beperking ingeschreven in artikel 51 van de Grondwet. Daaraan is voldaan, want in casu de heer Picqué is onbezoldigd. Hij zal enkel de beschikking hebben over een aantal medewerkers, zoals ik daarstraks reeds heb geschetst, en een vergoeding voor in het kader van zijn opdracht gedane onkosten ontvangen. Als dat niet het geval was, dan zou er ook een fiscaal probleem zijn. Mocht het parlement ons niet attent maken op de beperkingen van een onkostenvergoeding, dan zou de fiscus dat zeker doen, want die vergist zich daarin niet.

Ik stel dus duidelijk dat er grondwettelijk gezien geen probleem is voor de heer Picqué om zijn parlementair mandaat te behouden, omdat hij onbezoldigd werkt. Voor de andere regeringscommissarissen is er uiteraard geen probleem, want de heer Willockx neemt ontslag als parlamentslid en mevrouw André was nooit lid van een assemblee. Zij zullen wel worden bezoldigd.

De heer De Crem vroeg zich af of er hier geen sprake is van een belangenconflict en of het principe van de scheiding der machten nog wel wordt gerespecteerd. Ik vond zijn stelling dat iets dergelijks nog nooit sinds het begin van de natie was voorgevallen, heel bevreemdend. Immers, tot voor kort waren de ministers lid van het parlement.

Overigens was mevrouw D'Hondt, voor zover ik weet, nog een tijdlang senator nadat zij tot koninklijk commissaris was benoemd.

Laten we mekaar dus goed begrijpen : ik ben niet op zoek naar precedënten die als verschoningsgrond kunnen dienen - voor zover dat nodig zou zijn - om te stellen dat deze maatregel wel mag. Ik zie geen enkel belangenconflict voor de regeringscommissaris bij de uitoefening van zijn opdracht. Het enige belangenconflict dat er kan rijzen, is er een dat verband houdt met de specifieke regelgeving van het parlement en de opdracht van de regeringscommissaris inzake het grootstedelijk beleid.

Vooralsnog is daar nog geen sprake van. De eerste interpellant heeft er reeds op gealludeerd dat de meerderheidspartijen - dat is de regering niet - een deontologische commissie wensen op te richten die rechtsregels dienaangaande uitwerkt. Dat vind ik een bijzonder correcte aanpak, want de regering bemoeit zich niet met de aangelegenheden van het parlement. Onderzoek dus deze denkpijn over de partijgrenzen heen. Als er één belangrijk punt in het regeerakkoord is ingeschreven, dan is het wel dat de regering aanvaardt dat het parlement, onafhankelijk van politieke meerderheden, een aantal kwesties autonoom en in volle verantwoordelijkheid onderzoekt en dienaangaande beslissingen neemt. Als u het mij vraagt, getuigt dit van een groot respect voor de parlementaire democratie die de regering goed wil laten functioneren.

Voor zover ik het goed heb begrepen, heeft de heer Bourgeois in dit verband reeds een initiatief genomen. Het parlement kan nagaan of er zich hier, net zoals in andere dossiers, een probleem voordoet. Volgens mij is dat niet het geval.

Ik wil zeker niet terugvallen op precedënten. Toch herinner ik eraan dat in ons land meer dan honderd jaar lang een systeem werd gehanteerd waarbij de ministers de facto lid waren van het parlement. Dat is nu niet meer het geval, omdat de Grondwet terzake is gewijzigd. Men kan zich afvragen of de auteurs toen de bedoeling hadden om een belangenvermenging weg te

werken, dan wel om een oplossing te bieden voor het probleem van de opvolgers. Ik bekijk dit zoals dat hoort in een parlementaire democratie.

Mme Milquet m'avait posé une question sur un choix politique : pourquoi ne pas utiliser les médiateurs fédéraux à cette fin ?

En fait, ces gens sont chargés de recevoir les plaintes des citoyens pour essayer de résoudre leurs problèmes. C'est absolument tout autre chose que de remplir une tâche coordinatrice auprès d'un ministre compétent.

Cela n'exclut pas que les médiateurs fédéraux disposent de beaucoup d'informations qui seront utiles, notamment à Mme André, concernant la simplification de certaines procédures administratives. C'est logique.

D'ailleurs, je pense qu'au sein du parlement aussi, il doit exister énormément d'informations à ce sujet. Je rappelle qu'il y a déjà dix ans que j'ai personnellement introduit la proposition d'actualisation de loi qui devrait également jouer un rôle dans ce cadre.

Je pense donc que sur ce sujet, le parlement a un rôle à jouer, comme il peut en jouer un en ce qui concerne la politique des grandes villes ou dans le contexte du contrôle démocratique dans la crise de la dioxine.

Zijn de regeringscommissarissen dan pygmeeën ? Neen. Dat heeft hier niets mee te maken. De benoeming van de regeringscommissarissen heeft ook niets vandoen met communautaire overwegingen. Ze worden aangesteld omdat wij op korte termijn resultaten willen boeken. Dat doen wij met de nieuwe formule van regeringscommissarissen. Het zou dan ook van zeer grote openheid vanwege de parlementsleden getuigen, mochten zij, nu zij gedetailleerd antwoord hebben gekregen op hun vragen over wat een regeringscommissaris mag en niet mag, het nieuw stelsel een kans geven en het beoordelen op grond van de resultaten. Misschien mag ik geen positief antwoord van het parlement verwachten; toch nodig ik het parlement daartoe uit.

Zeker wat de dioxinecrisis betreft, zullen er zich op korte termijn resultaten aftekenen. De regering is graag bereid in te gaan op de vraag over de opportuniteit van het middel om succes te boeken.

Mijnheer de voorzitter, tot zover mijn gedetailleerd antwoord in deze fase op de opmerkingen van de verschillende parlementsleden.

De **voorzitter** : De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn vrij uitgebreid antwoord, dat toch niet helemaal volledig was. Ik kom daar straks nog op terug.

Ten eerste spreek ik er mijn waardering over uit - ik heb dit ook bij mijn uiteenzetting gedaan - dat u, mijnheer de minister, bereid was om hierheen te komen. Niettemin maak ik u erop attent dat wij dit debat niet hier hadden hoeven te houden, indien de eerste minister tijdens het investituurdebat een antwoord op onze vragen over deze kwestie had gegeven. Ik heb toen ook ongeveer alle vragen gesteld die ik vandaag naar voren heb gebracht. Het is evident dat dit punt deel uitmaakte van het "vertrouwensdebat" en dat toen een antwoord op deze vragen moest zijn verstrekt.

Ten tweede, u had het over de regeringscommissarissen als een middel om snel resultaten te boeken inzake de dioxinecrisis, het grootstedelijk beleid en de administratieve vereenvoudiging - doelstellingen die zeker onderschreven kunnen worden -, maar de vraag is of men daarvoor dat middel nodig heeft. Het verwondert mij ten zeerste van een regering, die de herwaardering van de administratie hoog in het vaandel voert, dat zij de configuratie van de regeringscommissarissen hanteert. Een bewijs van goed bestuur zou daarentegen zijn dat, als er moet worden gecoördineerd, de regering de secretarissen-generaal bijeenroept en hen de opdracht geeft een beleid waarvoor verschillende departementen verantwoordelijk zijn, correct uit te voeren zonder tegenstrijdigheden. U hebt het overigens zelf mooi gezegd - zelfs eufemistisch - dat met de aanstelling van de regeringscommissarissen zal worden vermeden dat ministers op verschillende ogenblikken hetzelfde zouden verklaren. Als men de uitspraken van de heren Gabriëls en Willockx heeft gehoord, is de vrees reëel dat precies het omgekeerde gebeurt, namelijk dat verschillende ministers op verschillende of gelijke tijdstippen tegenstrijdige verklaringen afleggen. Heeft men daarvoor nu werkelijk drie regeringscommissarissen nodig met een wedde, een eigen kabinet van 15 medewerkers en een vergoeding voor de werkingskosten ? U hebt trouwens nog niet gezegd hoeveel die wedde bedraagt. In de alom beloofde geest van openheid zal het parlement ongetwijfeld niet hoeven te wachten tot het debat over de begroting om daarvan kennis te kunnen nemen.

Minister **Rik Daems** : De regeringscommissaris die zelf van oordeel is dat hij parlementslid kan blijven, ontvangt enkel zijn parlementaire wedde. De andere regeringscommissarissen ontvangen een wedde van 252 000 frank.

De heer **Geert Bourgeois** (VU&ID) : Dat is nieuwe informatie. Ik rond mijn tweede bedenking af met de vaststelling dat het mandaat van regeringscommissaris duidelijk een snoepje is voor een aantal personen die geen ministerpost in de wacht hebben kunnen slepen. De regering heeft op een bepaald moment gespeeld met de idee om meer staatssecretarissen te benoemen. Ze heeft de uitvoering ervan op de valreep niet aangedurfd. Er werden dan een aantal "pygmeeën" benoemd. Men kan ze niet anders omschrijven gelet op hun kabinet en de vergoeding van de werkingskosten voor 15 medewerkers.

Kortom, het was duidelijk de bedoeling de regering uit te breiden. De facto heeft men hiermee de pariteit doorgetrokken voor niet-ministers, zoals staatssecretarissen en regeringscommissarissen. Met uitzondering van de eerste minister, is de regering inderdaad perfect paritair samengesteld.

Nogmaals, dit systeem is een negatie van een van de doelstellingen van de regering, namelijk de versterking van de rol van de administratie. Voor coördinatie wordt er, mijns inziens, beter een beroep gedaan op de secretarissen-generaal.

Ten derde hebt u gezegd dat dit punt kadert in artikel 37 van de Grondwet. Dit artikel regelt de bevoegdheid van de Koning voor de uitvoerende macht inzake de organisatie van de administratie. Uw antwoord is, mijns inziens, een bekentenis dat de regeringscommissarissen deel uitmaken van de uitvoerende macht. Meer nog, u hebt gezegd dat ze de eed afleggen in handen van de minister. Gelukkig verschuilt u zich niet achter precedents uit het verleden.

Mijnheer de minister, we moeten toekomstgericht denken en werken.

Voor een regering die de nieuwe politieke cultuur huldigt, is het mijns inziens onverdedigbaar dat ze dit soort functie creëert. Een van de drie regeringscommissarissen zal tegelijkertijd lid zijn van het parlement én de eed hebben afgelegd in handen van de minister. Dit kan niet anders dan leiden tot belangenconflicten. Als de regering dit niet aanvoelt, begrijp ik er niets meer van. In een moderne rechtsstaat met een moderne invulling van de driemachtenleer kan dit niet door de beugel.

De regeringscommissarissen zullen geïnterpelleerd worden in hoofde van hun minister. Dit is eens te meer een bevestiging dat hun functie behoort tot de uitvoerende macht, een soort kabinetsrol.

Een van onze collega's zal tegelijkertijd de regering controleren én de eed hebben afgelegd in handen van de minister. Deze problematiek zal prioritair moeten worden behandeld door de deontologische commissie. Ik betreur dat deze nog op te richten commissie zich over dergelijke problemen zal moeten buigen en zich niet onmiddellijk kan toeleggen op meer fundamentele problemen.

Mijnheer de minister, uw antwoord dat een opdracht wordt toegewezen zonder rekening te houden met de functie van die persoon is geen voorbeeld van goed bestuur. Men kan, mijns inziens, niet lukraak iemand benoemen tot regeringscommissaris zonder rekening te houden met zijn functie van parlementslid.

Mijnheer de voorzitter, mijn fractie dient een motie van aanbeveling in. Zij verzoekt de regering terug te komen op haar beslissing inzake de aanstelling van regeringscommissarissen, zeker wat de heer Picqué betreft. Zo niet moet hij ontslag nemen als lid van deze Kamer. Dit is een minimum minimum in het kader van een correcte deontologie.

De **voorzitter** : De heer Gerolf Annemans heeft het woord.

De heer **Gerolf Annemans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u hebt uw best gedaan het beter te doen dan uw voorganger. U hebt echter niet voldoende geantwoord.

U hebt het goed gedaan door duidelijkheid te brengen over de federale bevoegdheden inzake het grootstedelijk beleid. De regeringscommissarissen hebben geen mandaat om in een ander bevoegdheidsdomein op te treden. U hebt duidelijk beklemtoond dat ze in tegenstelling tot de commissarissen van de vorige regering, voor al hun daden verantwoordelijkheid moeten afleggen aan de bevoegde minister en aan het parlement.

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister **Rik Daems** : Er is, mijns inziens, een verschil tussen een koninklijk commissaris en een regeringscommissaris. Wat de regeringscommissaris betreft, blijft de minister politiek verantwoordelijk.

De heer **Gerolf Annemans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de minister, na de positieve punten van uw antwoord te hebben beklemtoond, wens ik wat dieper in te gaan op de negatieve punten.

Het parlement zal de minister kunnen interpellieren over de daden van een collega-kamerlid.

Het adagium van uw regering is positief denken. Uw regering wil eerst resultaten boeken en dan verantwoording afleggen.

Mijnheer de minister, u kunt het ons niet kwalijk nemen dat we nu reeds vragen stellen over de politieke aanduiding van politieke mandatarissen. U zegt dat de regeringscommissarissen niets te maken hebben met de regering. Waarom is de taalverhouding scheefgetrokken? Waarom moeten ze de eed afleggen in handen van een minister?

U hebt eveneens gezegd dat de regeringscommissarissen in grote onafhankelijkheid zullen werken. Laat ons niet lachen! Ze beschikken over twee ambtenaren van niveau 1 en 11 kabinetsmedewerkers. Dat is een politiek kabinet.

Naar verluidt zal de heer Picqué alleen een kostenvergoeding ontvangen. Het Vlaams Blok neemt u op uw woord. Vanaf september kunt u zich elke maand verwachten aan vragen over de hoegrootheid van de kostenvergoeding. De ontmaskering volgt!

Mijnheer de minister, ik heb met u te doen. U wordt naar de Kamer gestuurd om de leden te komen wijsmaken dat de functie van regeringscommissaris geen ambt is maar een opdracht. Als Vlaming weet u maar al te goed dat het politiek probleem zich niet aan Vlaamse zijde heeft voorgedaan. Vlaanderen heeft zijn regering samengesteld zoals voorgeschreven. In Wallonië heeft men een proliferatie meegemaakt zoals België in zijn politieke schandaalperiode nooit heeft gekend. Elkeen met objectief gezond verstand weet wat er aan de hand is. De federale regering raakte tussen deze twee politieke culturen geklemd en heeft een tussenoplossing uitgewerkt. Geen proliferatie maar evenmin een strakke omlijning van de regering zoals bij de vorige regering het geval was. Men heeft de politieke gezuwhonger van de partijen opgelost door regeringscommissarissen toe te voegen. De Parti Socialiste vormt opnieuw de uitzondering door de heer Picqué als Kamerlid te behouden terwijl hij de eed heeft afgelegd in handen van - horresco referens - mevrouw Onkelinx. De aanstelling van Picqué en

de zaak-Busquin hebben aangetoond dat de VLD het willoze slachtoffer is geworden van de PS. Het Vlaams Blok zal al zijn interpellaties aan VLD-ministers met deze vaststelling beëindigen.

**De voorzitter :** De heer Pieter De Crem heeft het woord.

**De heer Pieter De Crem (CVP) :** Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u hebt gezegd dat de regeringscommissarissen een coördinerende functie hebben. Waarom kunnen de bevoegde ministers deze opdracht niet vervullen ? In het verleden was de eerste minister bevoegd voor een specifieke problematiek. Ik denk onder meer aan de afhandeling van de steenkoolproblematiek. Waarom kan eerste minister Verhofstadt niet bevoegd zijn voor de afhandeling van de dioxinecrisis ?

Alhoewel u in uw antwoord vermeld hebt dat de heer Willockx toegevoegd zal zijn aan de eerste minister, blijft, mijns inziens, de onduidelijkheid bestaan. Als het correct is dat de minister de volle politieke verantwoordelijkheid blijft dragen voor de regeringscommissaris die in zijn handen de eed heeft afgelegd, begrijp ik niet waarom men niet gekozen heeft voor een uitbreiding van de kabinetten van deze bevoegde ministers. Met een ministerieel besluit was het perfect mogelijk geweest de kabinetten uit te breiden met 5 stafleden en 11 medewerkers.

Ik steun het voorstel van de heer Bourgeois terzake om competente ambtenaren uit de betrokken administraties toe te voegen aan de kabinetten.

Iemand als regeringscommissaris Willockx zal zich in de toekomst moeten inhouden. Hij heeft immers reeds een aantal uitspraken gedaan inzake partijpolitieke aangelegenheden waarvoor de betrokken minister niet bevoegd is. In deze logica zal de heer Verhofstadt uitspraken van de heer Willockx bevestigen inzake de aanstelling van een nieuwe SP-voorzitter ! Dat kan nog interessant worden !

De enige persoon die de 16 leden wel kan gebruiken is mevrouw André die toegegeven heeft van de problematiek niets af te weten.

Mijnheer de minister, alhoewel ik grif toegeef dat u van goede wil bent en de leden een duidelijke uitleg hebt verschaft - ondanks partijverwantschap heb ik het vroeger anders geweten - kunt u niet ontkennen dat er drie kabinetten bijkomen. Uw regering roept onderstaatssecretarissen in het leven

om een soort mini-koninkrijkjes te kunnen uitdelen aan mensen die bij de vorming van de regering uit de boot zijn gevallen. Deze handelwijze staat haaks op de regeringsverklaring die deze Kamer heeft goedgekeurd. Daarom zal ik een motie van wantrouwen indienen.

**Le président :** La parole est à Mme Joëlle Milquet.

**Mme Joëlle Milquet (PSC) :** Monsieur le président, en ce qui concerne la possibilité évoquée dans la déclaration gouvernementale de pouvoir recourir à des experts, je déplore qu'apparemment, pour ce dossier, vous n'avez pas réussi en plusieurs jours à soumettre à un constitutionnaliste les éventuelles réponses à nos critiques prévisibles.

Je vous remercie cependant des réponses que vous avez essayé de nous fournir. Cependant, elles manquent de précision, elles ne sont pas juridiques; en outre, constitutionnellement, elles ne sont absolument pas précises, que du contraire.

Vous dites qu'il fallait nommer ces trois personnes pour des raisons de coordination; je veux bien. Et je comprends que le dossier de la dioxine était clair: à mon avis, d'après vos explications, c'est d'ailleurs le seul pour lequel vous-même estimez que c'était nécessaire.

Mais un secrétaire d'Etat qui dépendrait éventuellement du premier ministre ne pourrait-il pas coordonner tous ces problèmes ? Fallait-il songer à aller encore au-delà de la désignation de secrétaires d'Etat ? Cela aurait pu très bien se faire dans l'enveloppe actuelle, prévue par le gouvernement précédent.

Si c'est une question de coordination, pourquoi ne dépendent-ils pas tous du premier ministre et sont-ils parfois rattachés à des ministres fonctionnels ?

S'il faut à présent désigner des commissaires pour faire de la coordination, trois s'avèreront insuffisants: il en faudrait bien 22, 23 ou 25. En effet, dans notre pays, tout demande de la coordination: emploi, sécurité, recherche scientifique, pauvreté; pour n'importe quoi, on sait très bien qu'une coordination est indispensable, d'abord au sein de l'équipe fédérale, ensuite avec les régions et les communautés. Si c'est ainsi, il fallait aller beaucoup plus loin.

Cela prouve bien qu'on essaie de s'agripper à des notions relativement objectives pouvant expliquer ces désignations de commissaires. En termes de coordination, ce que je vous ai dit démontre que ce ne peut être le seul argument à invoquer.

Deuxièmement, en ce qui concerne les collaborateurs, vous dites qu'un commissaire équivaut à un collaborateur de ministre. Alors, pourquoi ne pas donner à un chef de cabinet ou chef de cabinet adjoint, à un conseiller de rang 13 ou autre - ce n'est pas ce qui manque dans nos ministères -, pourquoi ne pas confier ce type de mission à un vrai collaborateur de cabinet, dépendant en ligne directe du ministre et grâce auquel le ministre détiendrait enfin l'ensemble de la compétence, de manière critique et globale ?

Je ne vois pas la nécessité de désigner des commissaires pour en faire de pseudo-collaborateurs de cabinet à qui on ajoute une enveloppe supplémentaire, hors l'enveloppe prévue dans les différents cabinets. Votre explication pêche par le fait même.

Quant à la durée, vous nous rassurez sur le fait que ces désignations ne peuvent pas dépasser le mandat du ministre. Tant mieux, mais nous aurions voulu avoir des précisions: nous supposons qu'il ne s'agit quand même pas d'une durée de huit ans. Il est important de savoir quelles seront les durées de traitement des crises. Apparemment, vous semblez incapable de nous apporter quelque précision.

J'aurais voulu savoir quels seraient les liens entre notre future spécialiste en simplification administrative et l'Agence pour la simplification administrative dont c'est la mission: nous n'avons rien entendu à ce propos.

Vous avez parlé de prestation de serment: cela m'intéresse beaucoup. La prestation de serment est donnée en vertu de ce fameux décret du 20 juillet 1831, sur la base duquel Mme D'Hondt avait prêté serment à l'époque. L'article 1er de la loi du 6 août 1931 indique bien que "la prestation de serment met fin à l'emploi ou à la fonction de l'élu".

Nous en arrivons là à la problématique concernant M. Picqué, notamment, envers lequel je n'ai cependant aucun ressentiment, bien au contraire. Mais je déplore le flou dans lequel se trouve ce parlementaire.

Sil l'on parle de la notion d'avantages en nature, qu'est-ce que lui donner, payés par l'exécutif, autant de collaborateurs de niveaux 1 et 2, si ce n'est créer des liens de dépendance et octroyer un avantage clair en nature, plus des indemnités.

Je pense qu'il est malsain qu'à travers sa mission, un parlementaire de notre pays puisse dépendre financièrement de l'exécutif alors qu'il est censé le contrôler dans sa mission de parlementaire.

Voilà qui ne tient pas la route au niveau constitutionnel et au niveau de l'esprit dans lequel a été rédigé l'article 51. Dans la notion de fonction salariée, on n'a pas nécessairement pensé à un contrat d'emploi, mais on a pensé à une dépendance financière, avec une interprétation un peu plus large. Ainsi, même s'il n'est pas payé en ligne directe, cela est quand même contraire à l'esprit de l'article 51 et surtout à la notion de l'indépendance minimale dans laquelle doit se trouver tout parlementaire vis-à-vis du gouvernement.

A ce sujet, j'espère que vous avez demandé ou que vous demanderez l'avis du Conseil d'Etat. J'aurais d'ailleurs voulu savoir s'il l'avait rendu ou s'il n'a pas dû réagir dans l'urgence : il m'intéresserait de savoir ce qu'il en pense. L'arrêté royal est soumis à un contrôle de constitutionnalité, contrairement aux lois. Si vous n'avez pas demandé cet avis, il se pourrait que vous vous heurtiez à des recours pour critiquer la constitutionnalité de ce genre de désignation.

Pour conclure, monsieur le ministre, je pense que vous n'avez pas pu convaincre sur le point des différentes critiques juridiques constitutionnelles et autres, outre les critiques politiques générales que vous avez bien comprises.

J'aurais voulu obtenir une réponse à la question relative à l'application de l'article 5 de la loi du 6 août 1931, selon lequel les membres des Chambres ne peuvent être nommés à des fonctions salariées ou autres qu'une année au moins après la cessation de leur mandat, étant donné qu'on peut comprendre qu'avec l'ensemble des indemnités, il s'agit bien, le cas échéant, d'une fonction salariée.

Je dirai qu'avant même de les mettre en fonction, vous dépouillez vos ministres de leurs compétences en les obligeant à déléguer une série de matières à des commissaires qu'ils ne contrôleront pas complètement, desquels ils devront attendre des rapports. Je me demande ce que fera le ministre de l'Agriculture ou le ministre des Affaires étrangères par rapport aux compétences de M. Willockx, durant les réunions européennes : ne suivra-t-il pas les dossiers, devra-t-il intervenir à la table en se présentant comme caution politique des interventions de M. Willockx ? Voilà qui me paraît une véritable jungle politique dans laquelle vous lancez le gouvernement.

Pour cette raison, je me rallierai donc à la motion qui a été déposée.

**De voorzitter :** Mijnheer de minister, collega's, ik wens drie bemerkingen te maken.

Mijnheer Coveliërs, ik weet waar u op aanstuurt. Het is de gewoonte dat de voorzitter van een commissie voor zijn interpellatie wel de voorzitterszetel verlaat maar niet voor de replieken. Ik heb het nooit anders geweten en ben zeker niet van plan de spelregels terzake te wijzigen.

Mijnheer de minister, ik kom tot mijn repliek.

De regering roept coördinatie in als voornaamste reden voor de aanstelling van regeringscommissarissen. De argumenten die u terzake hebt aangedragen overtuigen mij niet. Vorige vrijdag heeft de regering niet alleen de aanstelling van de regeringscommissarissen goedgekeurd maar ook de bevoegdheidsverdeling tussen een aantal ministers. Ik verwijs terzake naar de persmededeling van Belga. Voor een aantal bevoegdheden zijn meerdere ministers verantwoordelijk. Als dit een vorm van coördinatie is, breekt mijn klomp. De beslissing inzake de aanstelling van regeringscommissarissen staat, mijns inziens, haaks op deze inzake de verdeling van de bevoegheden over meerdere ministers.

Mijn tweede bemerking heeft betrekking op het taalgebruik.

Een minister beschikt over een kabinet, geleid door een kabinetschef. De regeringscommissaris zal over een staf beschikken, geleid door een stafchef. Dit kan problemen veroorzaken.

Mijn derde bemerking heeft betrekking op artikel 51 van de Grondwet.

Ik sluit mij volmondig aan bij de bemerking van de heer Bourgeois dat de eedaflegging van een parlementslid in handen van een minister onverenigbaar is met artikel 51 en niet anders dan tot belangenconflicten kan leiden.

Artikel 51 is immers het resultaat van de fameuze Bartholomeusnacht van de ambtenarij. In de jaren 1880-1890 heeft men immers abrupt een einde gemaakt aan de mogelijkheid tegelijkertijd ambtenaar en parlementslid te zijn.

De enige uitzondering die men heeft uitgewerkt was voor ministers. Deze is hier niet van toepassing.

Collega's, de regering stelt de regeringscommissarissen aan met een koninklijk besluit. U weet met welke middelen dit kan worden bestreden.

De heer Hugo Coveliërs heeft het woord.

**De heer Hugo Coveliërs (VLD) :** Mijnheer de voorzitter, ik vraag het woord voor een ordemotie.

Ik vind het beschamend dat u misbruik maakt van uw voorzitterschap. Als u als voorzitter wenst te interpelleren, moet u uw voorzittersstoel verlaten en u houden aan het Reglement. Dat zou deontologisch correct zijn.

**De voorzitter :** Mijnheer Coveliërs, u zou gelijk hebben, mocht ik het initiatief genomen hebben voor deze interpellaties. Ik heb dit niet gedaan. Het is de gewoonte dat tijdens de replieken de voorzitter als laatste het woord kan nemen.

**De heer Hugo Coveliërs (VLD) :** Mijnheer de voorzitter, artikel 5, 2. van het Reglement bepaalt dat de voorzitter zich slechts in een debat mag mengen om de kwestie toe te lichten en de beraadslaging tot het punt in behandeling terug te brengen. Wil hijzelf aan de beraadslaging deelnemen, dan verlaat hij de voorzittersstoel en neemt hij deze pas weer in na het einde van de beraadslaging over het punt. Dit is zeer logisch. Een voorzitter kan onmogelijk de debatten sereen leiden als hij zelf een standpunt heeft ingenomen. Ik herhaal dat u een standpunt mag innemen maar u moet het wel op een correcte manier doen.

**De voorzitter :** De heer Gerolf Annemans heeft het woord.

**De heer Gerolf Annemans (Vlaams Blok) :** Mijnheer de voorzitter, ik steun het standpunt van de heer Coveliërs. Uit de gebeurtenissen van de voorbije weken heb ik kunnen opmaken dat u een uitstekend oppositielid zal zijn. Daarom betreurt ik dat u voorzitter bent van deze commissie. Ik hoop dat het probleem dat de heer Coveliërs verplicht is te creëren, snel kan worden opgelost zodat we in de toekomst nog dikwijls van uw oppositiebetogen zullen kunnen genieten.

**De voorzitter :** Mijnheer Annemans, u scherpt mijn eigenliefde aan. Dat hoeft niet. Ik heb altijd de ambitie gehad het Reglement behoorlijk te kennen. Dat heeft me in het verleden dikwijls geholpen.

Mijnheer Coveliërs, artikel 5, 2. handelt over de plenaire vergadering. Ik daag u uit in het Reglement over de werkzaamheden van de commissies ook maar een bepaling te vinden die hierop betrekking heeft. In de toekomst zal dit probleem zichzelf oplossen door de aanduiding van ondervoorzitters. Vandaag wist ik niet wie ik hiervoor moest oproepen.

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion, des motions ont été déposées.

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Gerolf Annemans, Jan Mortelmans en Koen Bultinck en luidt als volgt :

"De Kamer, gehoord de samengevoegde interpellaties van de heren Geert Bourgeois, Gerolf Annemans, Pieter De Crem en mevrouw Joëlle Milquet

en het antwoord van de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, verzoekt de regering om de regeringscommissarissen te ontslaan en desgevallend te vervangen door niet-parlementsleden."

Une première motion de recommandation a été déposée par MM. Gerolf Annemans, Jan Mortelmans et Koen Bultinck et est libellée comme suit :

"La Chambre, ayant entendu les interpellations jointes de MM. Geert Bourgeois, Gerolf Annemans, Pieter De Crem et Mme Joëlle Milquet

et la réponse du ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, invite le gouvernement à démettre les commissaires du gouvernement de leurs fonctions et à les faire remplacer, le cas échéant, par des non-parlementaires."

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Frieda Brepoels en door de heren Geert Bourgeois en Karel Van Hoorebeke en luidt als volgt :

"De Kamer, gehoord de samengevoegde interpellaties van de heren Geert Bourgeois, Gerolf Annemans, Pieter De Crem en mevrouw Joëlle Milquet

en het antwoord van de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, beveelt de regering aan :

- de aanstelling van de drie regeringscommissarissen onmiddellijk in te trekken;
- minstens onmiddellijk een einde te maken aan de opdracht van regeringscommissaris Charles Picqué, zoniet hem te vragen ontslag te nemen als Kamerlid;
- strikt de hand te houden aan de afbakening tussen de federale en de gewestelijke bevoegdheden."

Une seconde motion de recommandation a été déposée par Mme Frieda Brepoels et MM. Geert Bourgeois et Karel Van Hoorebeke et est libellée comme suit :

"La Chambre, ayant entendu les interpellations jointes de MM. Geert Bourgeois, Gerolf Annemans, Pieter De Crem et Mme Joëlle Milquet

et la réponse du ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, recommande au gouvernement :

- de rapporter sans tarder la nomination des trois commissaires du gouvernement;
- de mettre à tout le moins fin sur-le-champ à la mission du commissaire du gouvernement M. Charles Picqué ou de lui demander de démissionner de sa fonction de membre de la Chambre;
- d'observer strictement la délimitation entre les compétences fédérales et régionales."

Een motie van wantrouwen werd ingediend door mevrouw Joëlle Milquet en de heer Pieter De Crem en luidt als volgt :

"De Kamer, gehoord de samengevoegde interpellaties van de heren Geert Bourgeois, Gerolf Annemans, Pieter De Crem en mevrouw Joëlle Milquet

en het antwoord van de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties

erkennende de noodzaak antwoorden te geven op de door de administratie, de stedelijke veiligheidsproblematiek en de Europese betrekkingen gestelde vragen, meer in het bijzonder de dioxine-problematiek, stelt dat :

- de opvolging van deze doelstellingen enkel de bevoegdheid van de ministers betreft en in het bijzonder de bevoegdheid van de ministers van Ambtenarenzaken, Binnenlandse Zaken en Buitenlandse Zaken;
- hierdoor en bijgevolg de benoeming van drie regeringscommissarissen niet gerechtvaardigd kan worden en niet toelaat dat het parlement zijn fundamentele rol van controle van het regeringsoptreden uitvoert;

uit zijn wantrouwen ten opzichte van de regering."

Une motion de méfiance a été déposée par Mme Joëlle Milquet et M. Pieter De Crem et est libellée comme suit :

"La Chambre, ayant entendu les interpellations jointes de MM. Geert Bourgeois, Gerolf Annemans, Pieter De Crem et Mme Joëlle Milquet

et la réponse du ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques

reconnaissant la nécessité de répondre aux questions soulevées par les problèmes de l'administration, la sécurité urbaine et les relations européennes, et plus particulièrement le problème de la dioxine, estime que :

- le suivi de ces objectifs ne concerne que la seule compétence des ministres et plus particulièrement celle des ministres de la Fonction publique, de l'Intérieur et des Affaires étrangères;
- la nomination de trois commissaires du gouvernement ne peut dès lors se justifier et ne permet pas au parlement de remplir son rôle fondamental de contrôle de l'action gouvernementale;

et exprime sa méfiance à l'égard du gouvernement."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Hugo Coveliers, Denis D'hondt en Charles Janssens en de dames Fauzaya Talhaoui en Géraldine Pelzer-Salandra.

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Hugo Coveliers, Denis D'hondt et Charles Janssens et Mmes Fauzaya Talhaoui et Géraldine Pelzer-Salandra.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.55 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 16.55 heures.*

## Sommaire

**Jeudi 22 juillet 1999**

COMMISSION DE L'INTÉRIEUR, DES AFFAIRES GÉNÉRALES ET DE LA FONCTION PUBLIQUE - C 001

Interpellations jointes de :

- M. Geert Bourgeois au premier ministre sur "la nomination de trois commissaires du gouvernement" (n° 1)

- M. Gerolf Annemans au premier ministre sur "la nomination de trois commissaires du gouvernement" (n° 2)

- M. Pieter De Crem au premier ministre sur "la nomination de trois commissaires du gouvernement" (n° 3)

- Mme Joëlle Milquet au premier ministre sur "la nomination de trois commissaires du gouvernement" (n° 4)

(La réponse a été donnée par le ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques)

*orateurs* : **Geert Bourgeois**, président du groupe VU&ID, **Gerolf Annemans**, président du groupe Vlaams Blok, **Pieter De Crem**, **Joëlle Milquet**, **Rik Daems**, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, **Hugo Coveliers**, président du groupe VLD

motions

1

12

## Inhoud

**Donderdag 22 juli 1999**

COMMISSIE VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN, DE ALGEMENE ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT - C 001

Samengevoegde interpellaties van :

- de heer Geert Bourgeois tot de eerste minister over "de benoeming van drie regeringscommissarissen" (nr. 1)

- de heer Gerolf Annemans tot de eerste minister over "de benoeming van drie regeringscommissarissen" (nr. 2)

- de heer Pieter De Crem tot de eerste minister over "de benoeming van drie regeringscommissarissen" (nr. 3)

- mevrouw Joëlle Milquet tot de eerste minister over "de benoeming van drie regeringscommissarissen" (nr. 4)

(Het antwoord werd verstrekt door de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties)

1

*sprekers* : **Geert Bourgeois**, voorzitter van de VU&ID-fractie, **Gerolf Annemans**, voorzitter van de Vlaams Blok-fractie, **Pieter De Crem**, **Joëlle Milquet**, **Rik Daems**, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, **Hugo Coveliers**, voorzitter van de VLD-fractie

moties

12